

Cumelasector in cijfers

Periodieke uitgave over de financieel-economische ontwikkelingen in de cumelasector

IN DEZE UITGAVE:

Bedrijfseconomische ontwikkelingen in de cumelasector 2001-2014	1
Eerste deelnemer kengetallen 2016	4
Ken uw kengetallen!	4
Advisering van cumelabedrijven door de accountant en CUMELA	5
Advies	

Bedrijfseconomische ontwikkelingen in de cumelasector 2001-2014

Een gezonde groei

Als we kijken naar de financiële positie van cumelabedrijven over de periode 2001-2014 zien we een aantal ontwikkelingen. Een gezonde groei, een toenemend eigen vermogen, behoud van liquiditeit en een toename van investeringen in onroerend goed zijn daarvan de belangrijkste. We zetten voor u op een rij hoe de financiële positie van cumelabedrijven zich in deze veertien jaar heeft ontwikkeld.

De cumelasector heeft de afgelopen veertien jaar een gezonde groei doorgemaakt. Dat kunnen we concluderen als we kijken naar de gegevens in grafiek 1. Het valt op dat de groei van bruto marge en vaste activa vrijwel gelijk opgaat. In 2005 lag de bruto marge van bedrijven in de cumelasector op gemiddeld € 897.083,-, de boekwaarde vaste activa bedroeg € 829.575,-. Dit steeg naar een bruto marge van € 1.463.497,- en een boekwaarde vaste activa van € 1.399.77,-. In negen jaar tijd is dat een stijging van respectievelijk 7 en 7,6 procent per jaar. In de periode voor 2005 zien we een daling van de bruto marge en de boekwaarde vaste activa. Dit werd veroorzaakt door een periode van laagconjunctuur in die tijd.

De vaste activa bestaat uit machines, transportmiddelen en overige activa, onroerend goed en immateriële en financiële activa. Veruit het grootste deel van de vaste activa bestaat uit machines, transport-

Welkom!

In Cumelasector in Cijfers geven we inzicht in de 'economie' van de cumelasector: meer dan 3000 ondernemers in groen, grond en infra met ruim 30.000 medewerkers en vier miljard euro sectoromzet. Wilt u deze uitgave altijd ontvangen? Mail dan uw bedrijfsgegevens naar info@cumela.nl. Ook suggesties voor onderwerpen ontvangen we graag op dit adres.

middelen en overige activa. Grafiek 2 laat dit zien. Wat opvalt, is dat er de afgelopen tien jaar meer is geïnvesteerd in onroerend goed. Van de vaste activa bestaat in 2014 27,7 procent uit onroerend goed, terwijl dit in 2005 nog 20,8 procent was. Het laat zien dat cumelabedrijven een professionaliseringsslag maken, waarbij de uitstraling en de functionaliteit van het onroerend goed een belangrijk onderdeel zijn. Het is terug te zien in een toenemend aantal bedrijven dat niet alleen investeert in machineberging, maar ook in een representatief kantoor. Het tekent een sector die professioneler wordt en beseft dat het

geld niet alleen wordt verdiend met personeel en machines, maar ook op kantoor.

In grafiek 1 valt verder op dat ook de langlopende schulden en het eigen vermogen zich vrijwel gelijk ontwikkelden. De langlopende schulden bedroegen in 2005 € 501.496,-, terwijl het eigen vermogen € 363.577,- was. In 2014 steeg dit naar respectievelijk € 813.033,- en € 618.100,-. We kunnen zelfs concluderen dat het eigen vermogen met gemiddeld 7,8 procent per jaar nog iets meer steeg dan de 6,9 procent stijging van de langlopende schulden. De solvabiliteit (eigen vermogen in verhouding tot het totaal vermogen) bedroeg over de afgelopen tien jaar gemiddeld 31,6 procent. Een richtlijn voor financiers is een solvabiliteit van 30 procent.

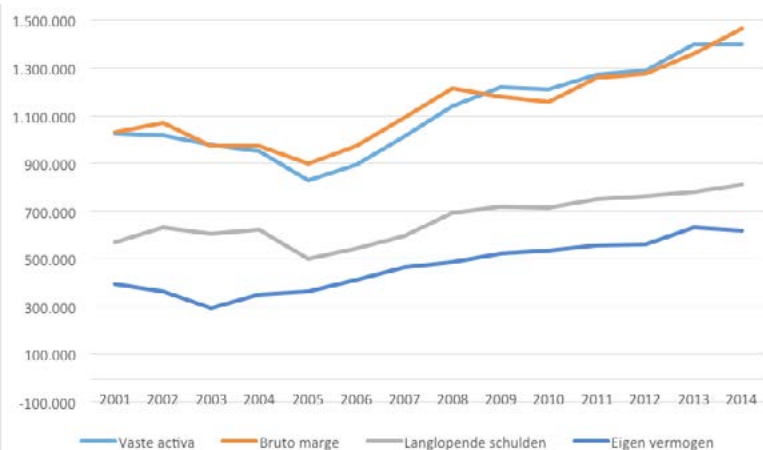
Liquiditeit constant

Nu we weten dat de vaste activa, de langlopende schulden en het eigen vermogen met circa zeven procent per jaar stegen, is het de vraag hoe het totaal vermogen zich ontwikkelde. De totale balanswaarde bedroeg in 2005 € 1.178.378,- en steeg naar € 1.938.128,- in 2014, een stijging van 7,2 procent per jaar. Gelijke tred dus met hetgeen we eerder zagen. Het betekent dat ook de vlottende activa en kortlopende schulden zich in dezelfde verhoudingen ontwikkelden (grafiek 2).

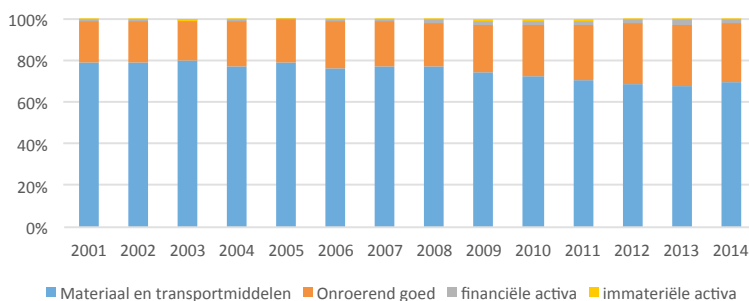
In grafiek 3 zijn de vlottende activa en kortlopende schulden over de periode 2001-2014 weergegeven. De stijging van de vlottende activa en die van de kortlopende schulden waren in de afgelopen negen jaar respectievelijk 6,0 en 6,7 procent. Dit ligt in lijn met de ontwikkelingen van de balanswaarden die we eerder zagen. Het verschil tussen vlottende activa en kortlopende schulden is het werkkapitaal en geeft inzicht in de liquiditeitspositie. De grafiek laat zien dat het verschil tussen beide de afgelopen tien jaar vrij constant was. Gemiddeld kwam het werkkapitaal in de afgelopen tien jaar uit op € 92.731,-. De current ratio (vlottende activa/kortlopende schulden) was in de afgelopen veertien jaar gemiddeld 1,2. Een richtlijn voor de current ratio is dat deze tussen de 1 en 1,5 moet liggen.

De vlottende activa bestaat uit debiteuren, voorraad, liquide middelen en overige vlotten-

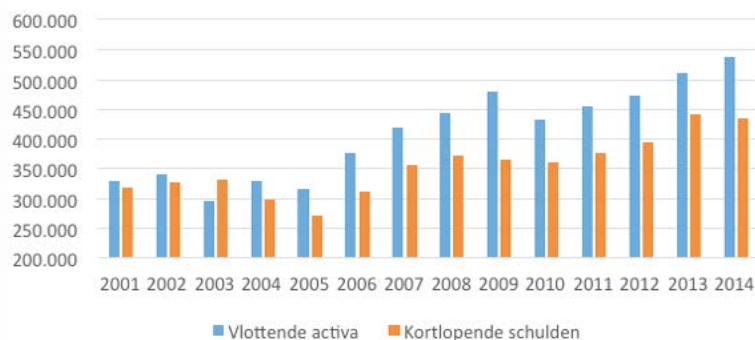
Grafiek 1: Bruto marge, vaste activa, langlopende schulden, eigen vermogen en werkkapitaal in euro's (2001-2014)

Grafiek 2: Ontwikkeling vaste activa 2001-2014 (%)

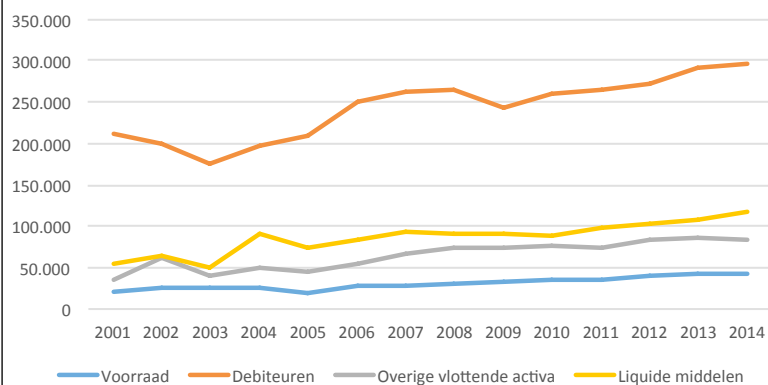
Grafiek 3: Vlottende activa en kortlopende schulden 2001-2014 (euro's)

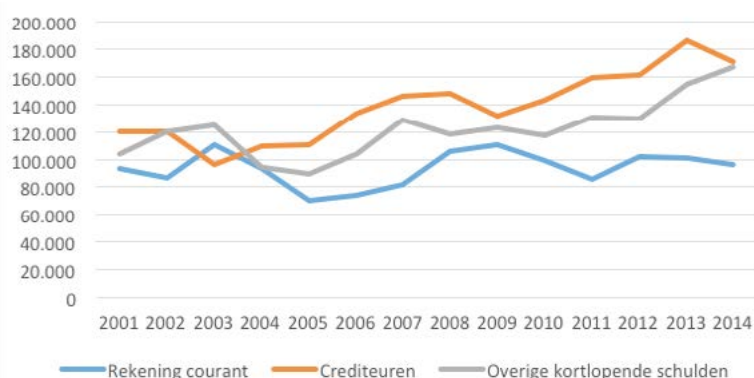
Debiteurentermijn

Kijken we naar de debiteurentermijn, dan lag deze in de afgelopen veertien jaar op gemiddeld 57 dagen. De afgelopen tien jaar was een daling waarneembaar, waarbij de debiteurentermijn in 2014 uitkwam op 51 dagen. We mogen concluderen dat bedrijven het debiteurenbeleid hebben aangescherpt. De verhouding debiteuren/crediteuren lag tussen 2001 en 2014 op gemiddeld 1,8. Ook hier zien we een lichte daling (1,7 in 2014), die met name het gevolg was van het strakkere debiteurenbeheer. Het betekent dat de betalingsmoraal van cumelabedrijven de afgelopen jaren niet veranderde. Opgemerkt kan worden dat de debiteurentermijn in 2015 weer is opgelopen, met name bij de agrarische loonbedrijven. De belangrijkste oorzaak was de lage melkprijs in de veehouderij.

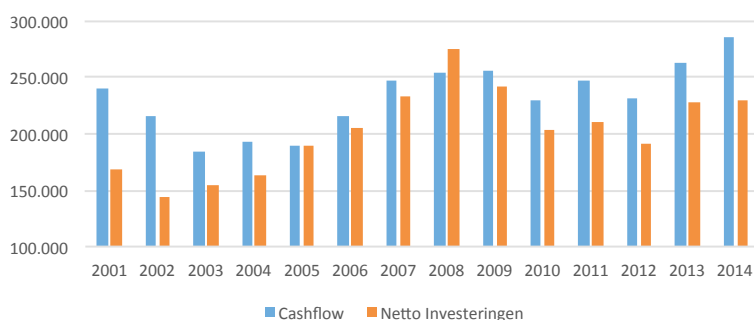
Grafiek 4: Vlottende activa 2001-2014 (euro's)

Grafiek 5: Kortlopende schulden 2001-2014 (euro's)

Grafiek 6: Cashflow en netto investeringen 2001-2014 (euro's)

CUMELA Kompas Analyse

In 2001 heeft CUMELA Nederland het bedrijfseconomisch onderzoek zoals dat werd uitgevoerd door LEI-DLO in eigen hand genomen. Inmiddels doen jaarlijks ruim 500 bedrijven mee aan de huidige kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Voor dit artikel is gebruik gemaakt van de gegevens uit de database van CUMELA Kompas Analyse over de periode 2001-2014.

De gegevens zijn per jaar afkomstig van verschillende bedrijven. Met name in de periode voor 2005 ligt het aantal deelnemers met 100 deelnemers per jaar een stuk lager dan in de periode erna. Bij alle typen bedrijven zien we groei van het aantal deelnemers. Deze groei is het grootst bij de grondverzetbedrijven (440 procent over de periode 2001-2013). De stijging van agrarische loonbedrijven als deelnemer is met 161 procent over de periode 2001-2013 het kleinst.

de activa. De kortlopende schulden bestaan uit rekening courant, crediteuren en overige kortlopende schulden. De ontwikkeling ervan in de periode 2001-2014 is te zien in grafiek 4 en 5. De relatief beperkte groei van de rekening courant is de meest opvallende ontwikkeling. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn dat bedrijven meer aandacht hebben voor financieringen in hun bedrijf en de veranderde houding van banken. Het rentepercentage voor langlopende leningen lag duidelijk lager dan de rente die werd betaald voor de rekening courant. Een lagere financiering via de rekening courant is hiermee te verklaren. Het voordeel voor banken om te financieren via langlopende leningen of financiële lease is dat er wordt afgelost.

Cashflow en investeringen

Tot slot laten we de ontwikkeling van de cashflow in relatie tot investeringen zien (grafiek 6). De cashflow is het bedrijfsresultaat plus de afschrijvingen. Allereerst valt op dat het niveau van investeringen de ontwikkeling van de cashflow volgt. Stijgt het resultaat, dan stijgt ook het investeringsniveau en andersom. Verder valt op dat in de afgelopen vijf jaar de investeringen duidelijk onder het niveau van de cashflow lagen. Een gezonde situatie, omdat er daarmee ruimte blijft voor aflossingen, onttrekkingen en het opvangen van tegenvallers. Alleen in 2008 waren de investeringen hoger dan de cashflow. Op dat moment werd er nog volop geïnvesteerd, terwijl de resultaatontwikkeling bij het begin van de economische crisis stagneerde.

Gezonde groei

Al met al kunnen we concluderen dat we de groei die we zien in bruto marge in gelijke mate terugzien in de waarde van het machinepark. Het eigen vermogen en de langlopende schulden ontwikkelden zich op gelijk niveau mee. De liquiditeitspositie bleef constant. We kunnen spreken van een gezonde groei, zowel in eigen vermogen als in liquiditeit.

Loonbedrijf Postel met eerste cijfers 2016

CUMELA Nederland vindt het belangrijk dat ondernemers goed inzicht hebben in de financiële ontwikkelingen van het bedrijf. Het snel inzicht hebben in (periodieke) cijfers is hierbij essentieel. Om die reden reikt CUMELA Nederland elk jaar een taart uit aan de eerste deelnemer aan CUMELA Kompas Analyse. Het werd een close finish, waarbij uiteindelijk Loonbedrijf Postel als eerste bedrijf zijn cijfers 2016 aanleverde, op de voet gevolgd door de fanatieke Dirk Buis van De Raam accountants, die afgelopen jaren al vaker als eerste accountant de jaarrekening inleverde. Dat de kengetallenvergelijking bij ondernemers in de cumelasector leeft, blijkt wel. Op 3 januari leverden ook de derde en de vierde deelnemer hun cijfers aan.

Binnen de kengetallenvergelijking is het mogelijk om conceptcijfers aan te leveren voor een eerste inzicht. In een later stadium kunnen de cijfers worden bijgewerkt aan de hand van de definitieve cijfers.

Ken uw kengetallen!

De afgelopen jaren heeft CUMELA Nederland de jaarcijfers van ruim 500 cumelabedrijven beoordeeld. Deze gratis kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse geeft ondernemers inzicht in de kengetallen van het bedrijf ten opzichte van die van de sector. Het geeft bovendien de mogelijkheid om als adviseur samen met de ondernemer de sterke en zwakke punten van het bedrijf inzichtelijk te maken.

Als accountant of adviseur kunt u ook deelnemen aan de kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Deelname geeft inzicht in de volgende kengetallen:

- Kostenverhoudingen
- Machinebenutting
- Arbeidsbenutting
- Financiële positie
- Rentabiliteit
- Investerings

Voor de vergelijking van de kengetallen van het bedrijf met het sectorgemiddelde wordt onder meer onderscheid gemaakt tussen de bedrijfstypen grondverzet/cultuurtechniek, veehouderij, akkerbouw, gemengd agrarisch, tuinbouw, (mest)transport en overige. Hiermee is elk bedrijf binnen CUMELA Kompas Analyse te vergelijken. Ook krijgt

u inzicht in het gemiddelde van alle bedrijven en het gemiddelde van de 25 procent hoogst renderende bedrijven. Wanneer een bedrijf meerdere jaren meedoet, is de ontwikkeling van kengetallen door de jaren heen te volgen. Voor CUMELA Kompas Analyse worden de gegevens uit de winst- en verliesrekening, de balans en de actualijst gebruikt. De invoer van gegevens kan gebeuren door het cumelabedrijf, door de accountant of door CUMELA Nederland (kosteloos). Na het invoeren van de gegevens kunt u diverse overzichten uitdraaien van de kengetallen van het bedrijf en die van de sector. Op aanvraag kan door CUMELA Nederland een uitgebreide rapportage worden opgesteld. In de praktijk blijkt dat de bank het zeer waardeert wanneer ondernemers de rapportage kunnen overleggen.

Deelname

Uiteraard is deelname strikt vertrouwelijk. Deelnemers krijgen alleen de eigen resultaten en die van de sector te zien. Deelname is kosteloos.

CUMELA Nederland publiceert elk jaar de kengetallen van de sector. Voor een goed en betrouwbaar beeld is het belangrijk om voldoende deelname te hebben. Wij zijn dan ook zeer geïnteresseerd in het tijdig aanleveren van de

jaarrekening. Wilt u uw kennis over kengetallen verdiepen en gebruiken voor advisering van uw cliënt, doe dan mee aan de kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Stuur hiervoor een e-mail aan kengetallen@cumela.nl. U kunt dat uiteraard ook doen als u meer informatie wenst.

Deze accountantskantoren doen al mee aan de kengetallenvergelijking:

- ABAB Accountants en Adviseurs
- AB Administraties en Belastingadviezen
- Deloitte
- De Raam Accountants en Adviseurs
- Flynth Adviseurs en Accountants
- Niessink & Partners Adviseurs en Accountants
- Westerveld en Vossers Accountants en Adviseurs

Advisering van cumelabedrijven door de accountant en CUMELA Advies

Een goede samenwerking tussen de accountant en de adviseurs van CUMELA Advies is van belang bij de advisering van cumelabedrijven op bedrijfskundig gebied. Het advies moet bijdragen aan een optimale bedrijfsvoering en een goed resultaat van het cumelabedrijf. CUMELA Advies treedt op als sectorspecialist en wordt door accountants en bedrijven frequent ingeschakeld voor begeleiding bij:

- Rendements- en liquiditeitsverbetering
- Meerjarenplanning investeringen en financiering
- Financieringsaanvragen
- Grip op de organisatie
- Bedrijf en toekomst waaronder bedrijfsopvolging / overname
- Familie en bedrijf in balans
- Automatisering en projectadministratie
- Ondernemingsplannen
- Kostprijsberekeningen
- Subsidies

Wilt u meer weten of heeft u interesse in een gesprek? Stuur dan een e-mail naar kengetallen@cumela.nl

De cumelasector

Meer dan 3.000 ondernemingen in groen, grond en infra vormen de cumelasector. Deze sector realiseert een jaaromzet van vier miljard euro en biedt werk aan ruim 30.000 mensen. Cumelabedrijven zijn actief in grondverzet, cultuurtechniek, agrarisch loonwerk en meststoffendistributie met vakmensen en modern (mobiel) materieel en transportmiddelen.

Alle bedrijven in de cumelasector...

...voeren 70 procent van alle grondverzet uit in infra en cultuurtechniek

...maaïen ruim 10.500 kilometer bermen van provinciale en rijkswegen

...onderhouden 144.000 kilometer watergangen

...vervoeren jaarlijks ruim 22 miljoen ton meststoffen

...vormen samen de grootste werkgever op het platteland

...onderhouden 10.000 hectare sportterreinen

...houden zestig procent van alle Nederlandse wegen vrij van sneeuw en ijs.

Colofon

Cumelasector in Cijfers (CiC) informeert periodiek over belangrijke financieel-economische ontwikkelingen in de cumelasector. De primaire lezers van deze uitgave zijn in en om de cumelasector actief als cumelaondernemer, als adviseur, als beleidsmaker bij een (lokale) overheid en als opdrachtgever.

Uitgever

Brancheorganisatie CUMELA Nederland
Postbus 1156
3860 BD Nijkerk
Tel. (033) 247 49 00
info@cumela.nl
www.cumela.nl

Abonneren?

Cumelasector in Cijfers wordt kosteloos per e-mail verzonden als printbare pdf. Wilt u deze uitgave voortaan ook ontvangen of wil uw collega een exemplaar? Stuur een e-mail met uw visitekaartje of uw organisatiegegevens, uw eigen naam, functie en uw e-mailadres en telefoonnummer naar info@cumela.nl.

Redactie

Dieuwer Heins, Henk de Jong, Michiel Pouwels, Marijke Dorresteijn, Ton Herbrink (eindredactie)

Vormgeving

CUMELA Communicatie

Copyright

Overname van artikelen uit deze publicatie is toegestaan mits als bron 'Cumelasector in Cijfers, CUMELA Nederland' alsmede het desbetreffende editienummer '8/februari 2017' en het internetadres 'www.cumela.nl' duidelijk worden vermeld.